

HIRURŠKO LEČENJE AKUTNE INTESTINALNE OPSTRUKCIJE UZROKOVANE KOLOREKTALNIM KARCINOMOM

*Bobana Milojković¹, Dragan Mihajlović¹, Nebojša Ignjatović¹,
Dejan Janjić², Marija Dimitrijević², Boris Đinđić^{3,4},
Boban Milojković³, Miodrag Đorđević³, Vesna Mitić-Lakušić⁵*

Klinika za Opštu hirurgiju, Klinički centar Nis, Srbija¹
Urgentni centar, Klinički centar Niš, Srbija²
Univerzitet u Nisu, Medicinski fakultet Niš, Srbija³
Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički centar Niš, Srbija⁴
Klinički Centar Crne Gore, Podgorica, Crna Gora⁵

Kontakt: Bobana Milojković
Klinički Centar Niš, 18000 Niš, Srbija
Bul. Zoran Đinđić 48, 18 000 Niš, Srbija
E-mail: bobanamilojkovic@hotmail.com

Akutna intestinalna opstrukcija je kompleksno patološko stanje koje je u 90% slučajeva izazvano kolorektalnim karcinomom. Nazalost, i pored napretka u dijagnostici, kod 20% bolesnika sa ovim karcinomom dijagnoza se postavlja na operacionom stolu, u toku hitne operacije zbog akutne opstrukcije debelog creva. Mortalitet kod hitnih operacija je 15-20%, dok je morbiditet 40-50%.

Cilj ovog rada bio je da se utvrde: incidencija akutne intestinalne opstrukcije izazvane kolorektalnim karcinomom, lokalizacija opstrukcije i vrste primenjenih hirurških procedura.

Prospektivna klinička studija sprovedena je na Klinici za opštu hirurgiju Kliničkog centra u Nišu. Ukupan broj operisanih bolesnika zbog akutne intestinalne opstrukcije uzrokovane kolorektalnim karcinomom bio je 129, u periodu od 2011. do 2014. godine. Prosečna starost bolesnika iznosila je 60,2 godine, najmlađi bolesnik imao je 42, a najstariji 80 godina.

Opstruktivni karcinom bio je lokalizovan kod 34 bolesnika (26,35%) na desnom kolonu, kod 53 (41,08%) na levom kolonu i kod 42 bolesnika (32,55%) na rektumu. Totalna kolektomija je urađena kod dva (1,55%) bolesnika, subtotalna kolektomija kod četiri (3,1%), desna hemikolektomija je urađena kod 16 (12,40%), leva hemikolektomija kod 6 (4,65%), Hartmanova procedura kod 29 (22,48%), ileo-transverzo-anastomoza kod 11 (8,52%), ileo-sigmo-anastomoza kod četiri (3,10%), Milesova procedura kod tri (2,32%), ileostoma kod dva (1,55%), a kolostoma kod 47 (36,43%) i resekcija sigmoidnog kolona kod 5 (3,87%) bolesnika. Od 129 bolesnika operisanih zbog akutne intestinalne opstrukcije izazvane kolorektalnim karcinomom, umrlo je 25 bolesnika, što predstavlja stopu mortaliteta od 19,37%, a stopa morbiditeta bila je 35,65%.

Konačna odluka o vrsti hirurške procedure donosi se na osnovu operativnog nalaza, stanja bolesnika i iskustva hirurga. Svaka od navedenih hirurških procedura ima svoje prednosti, nedostatke i indikaciono područje. *Acta Medica Medianae* 2015;54(4):18-23.

Ključne reči: akutna intestinalna opstrukcija, kolorektalni karcinom, hirurško lečenje